

Diary of the Vilna Ghetto

Herman Kruk
Transl. Ilan Pillemer

June 10, 2021

Contents

1	Introduction - Mordecai W. Bernstein	
	הקדמה - מרדכי וו. בערנשטיין	

2

1 Introduction - Mordecai W. Bernstein

הקדמה - מרדכי וו. בערנשטיין

- The story of Herman Kruk's *Diary of the Vilna Ghetto*, specifically the reincarnation¹ of the aforementioned rare hurban-chronicle, will be told by Pinkhos Schwartz in the biography of Herman Kruk which is provided further on. Here I only want to highlight a list of technical-editorial details.
- a. The last page of the (typewrit-
- וועגען דער געשיכטע פֿון הערמאן קרוקס „טאָגבוך פֿון ווילנער געטאָ“, ספּעציעל וועגן די גילגולים פֿון דער דאָזיקער זעלטענער חורבן-כראָניק, דערציילט פנחס שוואַרץ אין דער ביאָגראַפֿיע פֿון הערמאן קרוקן וואָס מיר גיבן דאָ ווײַטער. דאָ וויל איך בלויז אָפּשטעלן אויף אַ רײַ פרטים פֿון טעכניש-רעדאָקציאָנעלן כאַראַקטער:
- א. דאָס לעצטע זײַטל פֿון אַריגינאַל (מאַשינשריפּט)

¹ The term גילגולים can also refer in biblical exegesis to the passage of the bones (literally tumbling over and over) of the deceased at the end of times through underground passages to the Holy Land, where during the Messianic era the body will live again. Thus this Loshen Kodesh word, with its biblical overtones, captures the travails the book went through after being buried to finally being reconstituted and published.

ten) original is numbered 757. However here and there in the middle a number of pages are missing, and in the end we have in our control 510 pages of the original. At first, in 1948, 380 pages were brought to New York. But, 15 11 years later in 1959, when we were already in the process of preparing the *Diary* for publication, a further 130 pages were discovered in the archives of Yad 20 Vashem in Yerushalayim.

b. The missing pages consequently are substantial gaps. (In most cases, in a number of places, only individual pages are missing - which would have 25 recorded one or two days. However in a small number of places several tens of pages are missing in order). One of the most important issues in preparing the *Diary* for publication is therefore the consideration of how distant 30 was the possibility to procure, what I like to call, *links*; which would chain together the disconnected chronicle.

The information that supplements 35 that which missing was taken from archive materials (documents, witness testimonies and the like), from a series of already published works about Vilna, and from people which were in the Vilna at that 40 time. In each case we have the indicated the source.

The aforementioned, so called "links", we have provided in the suitable places in a smaller script and surrounded by 45 square brackets; in order that they should stand out clearly from Kruk's original text. These are thereby "standing in the place of" the missing original pages, in the relevant spots themselves.

c. The *Diary* covers a period of two 50 full years of Vilna under the Nazi occupation. The first date in *Diary* is the 23rd June 1941, the last - the 14th July 1943. However, this is definitely not 55 the end of *Diary*. First of all, the last

טראגט דעם נומער 757. אבער אין מיטן פֿעלן דאָ און דאָרט אַ צאָל בלעטער און אין סך-הכל האָבן מיר אין אונדזער רשות 510 זײַטן פֿון אַריגינאַל. תחילת זענען אין 1948 אָנגעקומען קיין ניו-יאָרק 380 זײַטן, אָבער מיט 11 יאָר שפּעטער, אין 1959, ווען מיר האָבן שוין געהאַלטן אין מיטן צוגרייטן דאָס „טעגבאָך“ צום דרוק, האָבן זיך אין אַרכיוו פֿון יד ושם אין ירושלים אָפּגעפֿונען נאָך 130 זײַטן.

ב. די זײַטן וואָס פֿעלן האָבן בכן היפשע בלויזן (אין רוב פֿאַלן פֿעלן אין אַ צאָל ערטער נאָר איינצלע זײַטן, מיט פֿאַרצייכענונגען פֿון איינעם אָדער צוויי טעג, אָבער אין אַ קליינער צאָל ערטער פֿאַלן עטלעכע צענדליג זײַטן כּסדר). איינע פֿון די וויכטיקסטע עובדות בײַם צוגרייטן דאָס „טעגבאָך“ צום דרוק איז דעריבער געווען ווי ווייט מעגלעך צו שאַפֿן, ווי איך וואָלט עס אָנרופֿן, רינגען, וואָס זאָלן צונויפֿקייטלעך די איבערגעריסענע כּראַניק.

די ידיעות צום דערגאַנצן דאָס וואָס עס פֿעלט האָבן מיר גענומען פֿון אַרכיוו-מאַטעריאַלן (דאָקומענטן, גבֿית-עדות וכוּמה), פֿון אַ ריי שוין פֿאַרעפֿנטלעכטע אַרבעטן וועגען ווילנע און פֿון פּערזאָנען וואָס זענען אין יעדער צײַט געווען אין ווילנער געטאָ. בײַ יעדען פֿאַל האָבן מיר אָנגעוויזן דעם מקור.

די דאָזיקה אזוי גערופֿענע רינגען האָבן מיר געגעבן אויף די שייכדיקה ערטער מיט קלענער שריפט און אין קאַנטיקה קלאַמערן, כדי זיי זאָלן זיך בולט אונטערשיידן פֿון קרוקס אַריגינעלן טעקסט. עס ווערט דערבײַ אויך אָנגעגעבן וויפֿל זײַטן פֿון אַריגינאַל עס פֿעלן אויף דעם געגעבענעם אָרט.

ג. דאָס „טעגבאָך“ נעמט אַרום אַ פּעריאָד פֿון פֿולע צוויי יאָר ווילנע אונטער דער האַצישער אַקופּאַציע. די ערשטע דאַטע אין „טעגבאָך“ איז דער 23סטער יוני 1941, די לעצטע - דער 14טער יולי 1943. אָבער דאָס איז זיכער נישט דער סוף פֿון „טעגבאָך“. קודם-כּל פֿאַרענדיקט זיך

page ends in the middle of a sentence, and there is also evidence that Herman Kruk continued later, both in the Ghetto and also when he was in a camp in Estonia, to further manage his chronicle and record what was taking place. But the rest of the diary did not make its way to us.

d. It was necessary to provide annotations or explications of varied character, for example:

(1) On account of conspiracy reasons Kruk often completely tokenised names, substituting only initials, or just the first name or surname. These need to therefore be deciphered and supplemented. There is the same concern with a series of organisations and institutions which are tokenised with acronyms or abbreviations - which were at the time, in the days of the ghetto and camps, known. However, today, these need to be explicated. All of these supplements we have given in square brackets.

(2) For many names we have (through separate annotations) provided biographical details and where possible also the eventual fate of the referenced person, especially when the people who are being spoken about took up a communal position.

(3) From a few pages whole pieces have been torn off, or sections of lines are missing, (see facsimiles on pages 270, 447). Therefore if we were able to surmise with a reasonable degree of confidence what was missing, we provided supplements and surrounded the supplements with square brackets. If we did not know what to provide we then inserted a set of dots.

(4) In a number of places where we noticed obvious mistakes (for example in a date, in a name, and the similar), we corrected them in an annotation.

די לעצטע זייט אין מיטן פֿון אַ זאָן, און עס זענען פֿאַראַן ידיעות אַז הערמאַן קרוק האָט נאָך שפּעטער, סײַ אין געטאָ סײַ ווען ער שוין געווען אין אַ לאַגער אין עסטלאַנד, ווייטער געפֿירט זײַן כראָניק און פֿאַרזיכנס די געשעענישן. אָבער דער סוף טאָגבוך איז צו אונדז נישט דערגאַנגען

ד. עס איז נייטיק געווען צוצוגעבן הערות און אויסטייגונגען פֿון אַ פֿאַרשיידענעם כאַראַקטער, למשל:

(1) צוליב קאָנספּיראַטיווע טעמים האָט קרוק גאָר אָפֿט בײַם פֿאַרזייענען נעמען אָנגעגעבן בלויז איניציאַלן אָדער נאָר דעם ערשטן נאָמען אָדער דעם פֿאַמיליע-נאָמען. האָט מען דאָס בכּן געדאַרפֿט דעשיפֿירן און דערגאַנצן. דאָס זעלביקע בנוגע אַ רײ אָרגאַניזאַציעס און אינסטיטוציעס וואָס זענען פֿאַרזיכנס מיט ראַשיי-תּיבות אָדער קיצורים, וואָס זענען דעמאָלט, בימי געטאָס און לאַגערן, געווען באַקאַנט, אָבער הײַנט דאַרף מען זיי אויסטייטשן. אַלע אַזעלכע דערגאַנצונגען האָבן מיר געגעבן אין קאַנטיקע קלאַמערן.

(2) צו אַ סך נעמען האָבן מיר (אין באַזונדערע הערות) צוגעגעבן ביאָגראַפֿישע פרטים און ווי מעגלעך אויך וועגן דעם ווייטערדיקן גורל פֿון דער דערמאָנטער פּערזאָן, ספּעציעל וועגן עס רעדט זיך וועגן מענטשן וואָס האָבן פֿאַרנומען אַ געזעלשאַפֿטלעכע פּאָזיציע.

(3) פֿון טייל זײַטן זענען אָפּגעריסן גאַנצע שטיקער, אָדער עס פֿאַלן טיילן פֿון שורות (זען רעפּראָדוקציעס, זײַ 270, 447), איז אויב מיר האָבן זיך געקענט משער זײַן מיט אַ געוויסער מאָס זיצערקייט וואָס דאַרטן פֿעלט האָבן מיר די דאָזיקע שטעלן דערגאַנצט און די דערגאַנצונגען אַרײַנגענומען אין קאַנטיקע קלאַמערן. אויב מיר האָבן נישט געקענט עפּעס צוגעבן האָבן מיר געשטעלט פינטעלעך.

(4) אין אַ צאָל ערטער, ווי מיר האָבן באַמערקט אַ בפֿירושן טעות אין טעקסט (למשל אין אַ דאַטע, אין אַ נאָמען אד"גל) האָבן מיר דאָס אויסגעבעסערט אין אַ הערה.

(5) Very often Kruk linked his diary notes to an addendum, such as referring to a document, but almost all of these mentioned documents aren't provided. Some of these documents we have found in the YIVO archives (mostly in the Sutzkever Kaczerginski Collection²), or somewhere else, some were already published in other work. In such cases we either reproduce the document or detail where it can be found.

e. Normally we have kept the language of *Diary* as constructed. We have left alone such words and expressions which normally one would not use in a YIVO publication. We have also left alone here and there grammatical mistakes. Thus we have only altered the orthography and in rare places added or moved a word when otherwise the sentence would not be sufficiently clear. We have not been fastidious with uniformity: sometimes Kruk writes *the* ghetto with a feminine article and sometimes with a male article; sometimes he writes the word *section* spelt one way and sometimes spelt another way, and other similar examples.

f. We have made an effort to not burden the book with too many annotations. And where it is possible we have made the additions in the text body. We have in particular done this with names from people and institutions. For example: [Yankel] Gerstein, [Gershon] Pludermacher, Grisha [Yashunski], [Hersh] Gut[gestalt], G[ens], B[und], R[oiter], and other similar examples.

(5) גאנץ אפט באגלייט קרוק זיינע טאג-גארצייכענונגען מיטן צוגאב, אז ער לייגט ביי א דאקומענט, אבער כמעט אומטום איז דער דערמאנטער דאקומענט נישט בייגעלייגט. טייל פון די דאזיקע דאקומענט האבן מיר געפונען אין ארכיוו פון ייִוואָ (ס'רוב אין דער קאטשערגינסקי-סוצקעווער-קאלעקציע), אדער ערגעץ אנדערש וו, טייל זענען שוין אפגעדרוקט אין אנדערע ווערק. אין אזעלכע פאלן האבן מיר אדער רעפראדוצירט דעם דאקומענט, אדער אנגעוויזן ווו ער געפינט זיך.

ה. בדרך-כלל האבן מיר דער שפראך פון „טאגבוזש“ גארנישט געביטן. מיר האבן איבערגעלאזט אזעלכע און אויסדרוקן וואס געוויינטלעך וואלט מען זיי אין א ייִוואָ-אויסגאבע נישט געניצט. מיר האבן אויך דא און דארטן איבערגעלאזט א גראמאטישן פעלער. געביטן האבן מיר בלויז דעם אויסלייג און אין געציילט ערטער צוגעשטלעט אדער איבערגעשטעלט א ווארט אויב דער זאץ איז נישט געווען גענוג קלאר. מיר האבן אויך נישט מקפיד געווען אויף איינהייטלעכקייט: א מאָל שרייבט קרוק די געטא, און א מאָל דער געטא; א מאָל ווייניג-אפטטיל און א מאָל ווייניג-אפטטילונג אד"גל.

ו. מיר האבן זיך באמיט נישט צו באשווערן דאס בוך מיט צו פיל הערות. און ווו עס איז נאָר מעגלעך געווען האבן מיר געמאכט די דערגאנצונגען אין טעקסט גופה. דער עיקר האבן מיר דאס געטאן ביי נעמען פון פערזאנען און אינסטיטוציעס, למשל: [יעקב] גערשטיין, [גערשון] פלודערמאכער, גרישע [יאשונסקי], [הערש] גוט[געשטאלט], ג[ענס], [בונד], „ר[רויטע], אד"גל.

²<http://www.yivoarchives.org/index.php?p=collections/findingaid&id=932702&q=Sutzkever&rootcontentid=219617>